

МАТЕРІАЛИ ДО УКРАЇНСЬКОГО БІОГРАФІЧНОГО СЛОВНИКА

лит Ипатий Поцей и его проповедническая деятельность // Труды Киевской Духовной Академии. — 1877. — Т. 3. — № 9. — С. 515–575; Т. 4. — № 10. — С. 123–181; № 11. — С. 294–372; № 12. — С. 588–645; 1878. — Т. 1. — № 2. — С. 377–413; Къ портрету Ипатія Потья, Киевскаго униатскаго митрополита // Киевская старина. — 1884. — Т. 10. — № 9. — С. 180–183; Сенік С. Передумови Берестейської унії // Основні документи Берестейської унії. — Львів: Свічало, 1996. — С. 5–47.

Н. І. Мельник

РУДИЧІВ Іван Опанасович (28.05.1881, с. Кишеньки (за ін. даними с. Іванівці) Кобеляцького пов. Полтавської губ.—28.10.1958, Абондан, поблизу Парижа) — журналіст, громадсько-політичний діяч.

Народився в сім'ї псаломника Архангело-Михайлівської церкви. Навчався в Полтавській духовній семінарії (з 1897), де зблизився з С. Петлюрою та ін. національно свідомими членами української громади: член Полтавського осередку РУП (1900). За участь в заворушеннях 1902 І. Рудичіва було виключено з п'ятого класу семінарії. У жовтні 1903 його було заарештовано в Прилвках з великим транспортом нелегальної літератури РУП та ув'язнено до Полтавської тюрми. Після звільнення (червень 1904) переїхав до Катеринослава, де брав участь в організації таємної друкарні та виданні часопису «Добра порада» (1906). Співробітничав в Полтавському тижневику «Рідний край». У вересні 1906 вступив на правничий ф-т Казанського ун-ту, де брав активну участь в діяльності

української студентської громади. Цей період життя (1906–12) описано Рудичівим в спогадах «Мої студентські роки в Казані», виданих через півстоліття на еміграції. Після закінчення університету працював в Катеринославі: в канцелярії Гірничого інституту (з 1912), в видавництві, в «Просвіті», в редакціях ряду газет.

У 1917 І. Рудичів був мобілізований до російської армії. Займав посаду старшого полкового писаря 271-го пішого запасного полку, вів активну агітаційну роботу, спрямовану на українізацію військових частин. З квітня 1918 займав ряд судових посад в армії УНР (Київ, Вінниця, Кам'янець-Подільський).

Після поразки Української революції, в червні 1921 він виїхав до Варшави, потім — до Берліна, де працював коректором в українському видавництві; 1922–23 жив в Празі, Парижі. Після трагічної загибелі С. Петлюри, І. Рудичів взяв найдіяльнішу участь в створенні бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі, впродовж багатьох років (з березня 1927 до початку 50-х років) був її директором. Завдяки його зусиллям фонди бібліотеки швидко зростали. 25.05.1929 її було відкрито для відвідувачів. Бібліотека складалася з книгозбірні, музею і архіву, філій в Шалеті, Олен-ле-Тіпші, Греноблі, Люні, Епі в Люксембурзі. Бібліотека активно займалась науково-видавничою справою.

Відомості про життя і діяльність І. Рудичева в роки Другої світової війни маємо дуже скупі.

Ймовірно, що на початку війни йому вдалося відвідати Україну. Підстав для цього припущення дають його невеличкі за обсягом спогади «На шляху до Житомира» (Кременчук).

Після звільнення Парижа І. Рудичів, незважаючи на літа й хворобу очей, самовільно займався пошуками вивезених фашистськими окупантами з бібліотеки ім. С. Петлюри книжкових та архівних скарбів, відновленням її фондів.

Предметом особливої уваги І. Рудичіва було збереження і шанування історичної пам'яті С. Петлюри, відтворення правди про його життя, діяльність, погляди. Він видав власні спогади в збірнику «Симон Петлюра в молодості» (Львів, 1936), допомагав В. Іванисву в написанні монографії «Симон Петлюра — Президент України» (Торонто, 1952), брав активну участь в підготовці до видання 1-го тому збірника «Симон Петлюра. Статті, листи, документи» (Нью-Йорк, 1956). Найповніший рукописний варіант своїх мемуарів (про життя й діяльність в Полтаві, Казані, Парижі) І. Рудичів наліслав до Українського музею-архіву Бавнд-Брук (США), де він зберігається й донині. Частина цих мемуарів було оприлюднено ще за життя автора в еміграційних виданнях — «Українському Православному слові» та «Українському Православному календарі на 1957 рік».

Останні роки життя І. Рудичів провів в Українсько-грузинському домі для літніх людей в Абондані поблизу Парижа.

Лит.: Жук Андрій. Пам'яті

Івана Рудичева // Українське слово, грудень 1958 р.: Стрельський Г. В. Товариш Симона Петлюри. // Український історичний календар 1996. — К., 1995. — С. 375; Пустовіт Тарас (Полтава, Україна). Наконечна Лідія (Бавнд-Брук, США). Іван Рудичів — перший директор Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі // Українське слово. — 1996. — №№ 44–45; Стрельський Г. Діячі України доби національно-визвольних змагань: Біографічний словник (Р–С) // Історія в школі. — 1999 — № 3. — С.40–41; Михальчук В. Українська бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі. Заснування, розвиток, діяльність, 1926–1998. — К., 1999 — С. 460–462, 551–554.

Г. В. Стрельський

СКОРУЛЬСЬКИЙ Михайло Аламович (06.09.1887, Київ–21.02.1950, Київ) — композитор, диригент, піаніст, педагог.

Народився в сім'ї службовців. Батько, Адам Петрович, старший контролер виноквонних заводів. Мати, Неоніла Олексіївна, закінчила Київське музичне училище, була блискучою піаністкою і концертмейстером. На формування світогляду Скорульського вплинула атмосфера творчості, що панувала в родині, де бували відомі музиканти — М. Лисенко, В. Пухальський, О. Шевчик, Г. Мороз-Ходоровський. Загальну освіту здобув в 1-й Житомирській гімназії (1898–1906). 1906 року вступив до Житомирських музичних класів Російського музичного товариства (РМТ). У 1910–14 навчався в Петербурзькій консерваторії на факультетах